

מסורת הש"ס

(א) ס"א בגימט, (ב) ג"ל האס, (ג) גבלשית בן, (ד) רש"ל מ"ז, (ה) ס"א בגימט,

תורה אור השלם

1. על פן יַעֲזוב איש את אביו וְאִתּ אִמּוֹ וְיִדְבֵּק בַּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׁר אֶחָד:
בראשית ב' כד

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה שאל וכו' דלא שייך אידך כ"ל ומיבת האי נמשך:

מוסף רש"י

נשא אחרותו מן האם. שטולה בזהוה עובדת כוכבים, יוציא, ואע"ג דלאו אחותו היא, דקטן שטול דמי, גזירה דלמא אחי למנסב אחותו שטולה אחריי, דבהיא איכא שטולה לילית שניהם בקדושה ואחותו גמורה מן האם היא כשראית שילהן בן ובת (יבמות צז.), מן האב יקיים, שהכל יודעין דאין אכ לעינד כוכבים, ואי נמי אחי למנסב בת אביו שולד מאשה אחת משנמגייר לא איכפס קו, דהא לאו בת הוא (שם).
אחות האב מן האם יוציא, גזירה משום אחותו מן האם כדאמרן (שם).
מן האב ר"מ אומר יוציא, הויאל ואיכא דז אס, וחכ"א אשתו שלא דלא דמיא לאחות אכא מן האם לא דמיא לאחותו מן האם (שם צח).
ומותר באשת אחיו, ואפילו מאמו שטול בזהימו עובד כוכבים, ולא גזיר רבנן משום אשת אחיו הטול אחריי, דקורבה גזיר רבנן אכל כמריי דלא אחי אלא ע"י קידושין לא גזיר (שם).
נשא אשה ובתה, אגר דעלמא קאי, שגא ביהימו עובד כוכבים אשה ובתה ומגייירו עמו, דלילו האי דטול בקדושה לא נביא אשה ובתה, וא"ס שגא גיוריות שנגייירו האס ובתה דלית להו קורבא דקטן שטול דמי, למא לי גר אפילו כשראל נמי מצי למימר הכי (שם).
כונס אחת ומוציא אחת, דלא לימי למישרא אשה ובתה (שם).
מותר בחמותה, טעמי האי לא גזיר רבנן (שם).

שהורסו שלא בקדושה.

ואס וקרוצים דמי ויבמות כגן ואין עליו קורבה מקודם לכן ומיהו רבנן הוא דגזיר עליה בכל האסורות לו (א) (בהיותו כותי) משום שלא יאמרו

בזין מקדושה חמורה לקדושה קלה [שסן]. הלכך נשא אחותו מן האס

שטולה קודם שנתגיירה אמה ומתגיירה

עס אמה ושאה זה משגדל יוציא לאחותו היא ולא גרע מזן נח ומדרכנן שלא יאמרו וכו' דקסבר ר' מאיר אחותו מן האס אסורה לבני נח ואפי' אחות אביו מן האס ואחות אמו מן י האב ויליף לה מעל כן יעוצ איש את אביו ואת אמו^א דאביו זה אחות אביו ואמו זה אחות אמו כדדריש ליה ר"א לקמן בשמעתין:
מן האב יקיים. דלא נאסר אסור אחיה בבני נח אלא מן האס דכתיב (בראשית כ)

וגם אמנה אחותי בת אבי היא אך אכ בת אחי אלמא בת האב שריא להו ובת האס לא שריא להו:
אחוס אביו מן האס יוציא. כדכתיב (שס ג) על כן יעוצ איש את אביו ודרשינן את אביו אחות אביו מן האס:
אחוס אס מן האס יוציא. כדכתיב את אמו זו אחות אמו מן האס:
ר"מ אומר יוציא. גזירה משום אחותו מן האס דכיון דשס נד שאר האס כאן אע"ג דמן האב היא אי שרית ליה אחי למימר אין לגר אפי' שאר אס ואחי למישרי אפי' אחותו מן האס וכו'ש אחות אמו ואחות אביו מן האס:
וחכ"א יקיים. ולא גזרי'. והוא הדין להורתו ולידתו שלא בקדושה והא דנקט הורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה לא בא למעוטי הורתו ולידתו שלא בקדושה אלא למעוטי הורתו ולידתו בקדושה וכיון דדמי ליה לישראל גזר ביה ר"מ דילמא אחי לאחלופי כשראל ואפילו כשאר האב ואפי' נולדו אותן קרובות בזהיות כותי:
ומותר באשם אחיו. ואפילו מאמו ולאחר מיתה ואפילו נשאה אחיו משנתגייר או נשאה כשהוא כותי ומשנתגייר קיימה דאין אשת אח לבני נח וליכא למיחש שמא יאמרו וכו'. וכן אשת אחי האב וכן כל הבאות

מחמת אישות דכיון דלשמה יאמרו ליכא למיחש דקסבר לא נאסרו לבני נח ומשום קורבה נמי ליכא למיחש דקטן שטול דמי:
ושאר כל עריות. שבאות מחמת אישות מותרות לו:
לאסויי אשם אביו. אכל כלתו ואחות אשתו ליכא לרצויי דהא בגר שהיתה לידמו בקדושה קיימא וזה לא היתה לו כלל אשה אלא ביהדות ולאחויי אחות אשתו נמי לא (י'זריכא ליה) דהא קמני בדהיא נשא אשה ובתה כונס אחת ומוציא אחת וה"ה לשתי אחיות:
נשא אשה ובתה. אשאר גרים קאי כשנשאס (א) (בהיותם כותי) ומתגיירו עמו. אי נמי אהא קאי ומשום דהך גיורות קאמר וה"ה לישראל גמור:
ולכסחילה לא יכנסו. מפרש ביבמות כפ' נושאין על האנוסה (דף נח.):
דאהקן דאמרן לעיל יקיים קאמר דלכתחלה לא יכנסו:
מסה אשמו מותר בחמותו. ואע"פ שקיימה לאשמו משנתגייר דבן נח לא הוהגר על חמותו דנימא באים מקדושה וכו' וחמותו ממש לא הויא אע"ג דנתגיירו דגר שנתגייר וכו' ואין קרובות זה לזה:
ואיכא דסני אסור בחמותו. התם מפרש כמאי פליגי. קמני מיהת מותר באשת אביו ואע"פ שב"ד של ישראל

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

נח.

ק א ב ג ד ה מיי פי"ד מהלכות אסורי ביאה הלכה יג סמג לאוין קטו טור שו"ע יו"ד סימן קטו סעיף ג:
קא ו מיי' שס הלכה טו טוש"ע שס סעיף ה:
קב ז מיי' שס טור שו"ע שס סעיף ו:
קג ח ט י ב מיי' פי"ט מהלכות מנבים הל"ה ופי"ד מהלכות אסורי ביאה הלכה י:
קד ל מ מיי' פי"ט מהל' מנבים הלכה ו:

יִנְשֵׂא אחותו מן האם **יוציא**. פ"ה שלא יאמרו באלו מקדושה חמורה לקדושה קלה דסבר ר"מ אחותו מן האס אסור לבני נח ואפי' אחות אביו מן האס ואחות האס מן האס וכדליף רבי אליעזר לקמן מעל כן יעוצ איש את אביו ואת אמו וכפירוש זה משמע כפ"ב דיבמות (דף כב. ושס) דבעו כמערבא גזרו שניות בגרים או לא וקאמר השתא ערוה אי לא משום שלא יאמרו באלו מקדושה חמורה לקדושה קלה לא גזרו בזה רבנן שניות מיבעיא אכל כפ' נושאין (יבמות יז:) פ"ה דהיינו טעמא דאחותו מן האס יוציא דגזרינן שמא ישא אחותו שטולה אחריי דאיכא אסורא דאורייתא משמע לאותו הפירוש דהורתו ולידתו שלא בקדושה דליכא למיחש לאסורא דאורייתא לא מיתסר באלותו מן האס ואי אפשר לומר כן כדאמרר' התם (דף יז:) גבי בני יודן אמתא אישחחרור דהורמן ולידתן שלא בקדושה הוה ואסר להו רב ששת למינסב נשי אהדדי מיהו קשה דבהיאס דבני יודן אמתא משמע דלא הוי טעמא משום שמא יאמרו בזין מקדושה חמורה לקדושה קלה אלא משום דילמא אחי לאחלופי כשראל דקאמר מן האס ולא מן האב כ"ע לא פליגי דאסור כי פליגי מן האב ומן האס ואי משום שמא יאמרו אמאי שרי התם מן האב ומן האס אכל אי משום אילופי ניחא כיון דאיכא נד אכ לא אחי לאחלופי כדוחים לית להו קורבת אכ ולא שייך למיגזר בזה אטו ישראל וכן משמע כפ"ב דיבמות (דף כב) דטעמא משום אילופי דאמר אמימר אפילו אחים מן האס מעדיין לכתחלה ומאי שנא מערוה ערוה לכל מסורה עדות כז"ד מסורה משמע דטעמא דערוה משום דאחי לאחלופי כשראל וכן פירש הקונטרס התם ערוה לכל מסורה הכל נושאין נשים ואי שרית להו לקיימה אמו נמי למישרי ערוה לישראל וי"ל דבן נח לא אסור באלותו אפי' מן האס והני תרי טעמי זריכי דיש מקומות דשייך האי טעמא דלא שייך (א) האי אידך

טעמא כגון נשא אחותו מן האס דמשום שמא יאמרו ליכא למיחש ומשום אילופי איכא למיחש ואשת אביו לר' עקיבא ואחות אביו לרבי אליעזר דאסירי לבני נח יש לאסור משום שמא יאמרו אכל משום אילופי ליכא למיגזר בקורבת אכ דהכל יודעין דרחמנא אפקריה לזרעיה דכותי ואשת אביו לר"א ואחות אביו לר"ע שריא דלאו משום שמא יאמרו איכא ולא משום אילופי איכא והשתא הא דפריך דרבי מאיר אדרבי מאיר לא כמו שפירש הקונט' דפריך נמי מדקמני אסור באלותו ואחות אביו ואחות אמו אע"ג דאין כז"ד של ישראל ממיתין עליהם דהמ"ל כבולוה דלא אסור משום דנאסרו בהיותם כותים אלא משום אילופי כדאמר באלותו ולא פריך דר"מ אדר"מ אלא מדקמני מותר באשת אביו ובחמותו אע"ג דב"ד של ישראל ממיתין עליהם וכן כתוב בכל הספרים לעיל וסבר ר"מ כל ערוה שב"ד של ישראל ממיתין עליהם בני נח מזהירין עליהם והתניא כו' משמע דלא קשיא ליה אלא מהא:

מפני

ממיתין עליה וכן בחמותו וקמני אסור באלותו ובאלות אביו ואחות אמו ואע"פ שאין כז"ד של ישראל ממיתין עליהם:
הא ר"מ וכו'. תלמיד של שניהם היה כדאמרר' במס' ביצה (ד' ג:) גבי ליטרא קליעות ר"מ אומר א"ר אליעזר רואין כאילו הן פרודות וכו' ובמס' עירובין כפ"ק (דף יג.) אמר ר"מ שמש את ר"ע. הא דקמני אחותו אסורה לו ואשת אביו מותרת לו ר"מ היא משום ר"א והאי דקמני חייבי מיתות נאסרו להם ולא חייבי כריתות ר"מ היא אליבא דר"ע:
על כן יעוצ איש את אביו ואס אמו. לאדם הראשון נאמר:
אחוס אביו. וכ"ס אחותו:
ודבן ולא בזכר. דליכא דיבוק דמתוך שאין הנשכב נהנה אינו נדבק עמו:
מי שנעשה לבשר אחד. שזרע יוצא מהם שנעשה בשר האס והאב אחד בן:
יאלו בהמה וחיה. שאין יולדין מן האדם. הני דר"ע כולוהו חייבי מיתות נינהו ומינה יליף לכל חייבי מיתות אכל לרבי אליעזר לית ליה קורבא דאישות ואית ליה קורבא דלחוא:
אימא לאחר מיסה. לחייבו על אשת אביו לאחר מיתת אביו. ומשני דומיא דאמו:
אמו אמו ממש. ולאו היינו אשת חבירו ובלאחר מיתת אביו נמי ליכא לתרואה דהיינו אשת אביו דאוקימנא לאחר מיתה. ומשני אמו אנוסת אביו דלאו אשתו ואין כאן אלא משום אמו אפי' בחייו:

אביו